جیاوازی نێوانی هەرەوەزی و خێرخوازی ، کاری هەرەوەزییانە و خێرخوازییانە:

زاهیر باهیر – لەندەن
24/09/2016

جیاوازییەکانی ئەم دوو جۆرە کارکردنە یا ئەم دوو جۆرە ئەنجوومەن/ دەستانە / کۆمیتانە زۆرن ، بەڵام جیاوازییە بنەڕەتییەکانیان ، ئەمانەن:

• خێرخوازی زیاتر خەڵکانی دینی و مەزهەبی و ڕێکخراوانی مەدەنی ناحکومی پێی هەڵدەستن و هۆکار و هاندەرەکانیشیان ڕۆحی بەزەیی و دڵسووتان و خزمەتکردنێکی بەرچاوی سیستەمەکەیە ، ئەمەش زیاتر لە کەیسی ڕێکخراوە مەدەنییە ناحکومییەکاندا بە ئاشکرادەبینرێن. لە هەرەوەزییەکاندا، کارکردن و پێکەوە ژیان ڕۆحی کۆمەك و یارمەتی دروستدەکات و گەشەی پێدەدات ، گیانی هاوکاریانەی سەردەمی کۆنی مرۆڤ دەژێنێتەوە و مرۆڤ دەگەڕێتەوە بۆ سروشتە سروشتییەکەی خۆی. هۆکاری کردنەکەی نە پارەیە و نە بەزەییە ، بەڵکو هۆشمەندی مرۆڤیانە و دەفعکردنی پێویستی یەکدییە.

• خێرخوازی، مرۆڤانی خزمەتپێکردوو Patronise دەکات (واتە بە چاوێکی تا ڕادەیەك سوك و بێ دەسەڵات تەماشا دەکرێن و خۆجیاکردنەوەش لە نێوانی هەردوو لادا بە زەقی دەبینرێت کە لوتبەرزی و زانایی و لێوەشاوەیی پێوە دیارە. لە هەرەوەزییەکاندا گیانی یەکسانی و بڕوا بەخۆبوون و بە یەکدیبوون گەشە پێدەدات ، کار لەسەر دروستکردنی تاك و بایاخدان بەکاری هەرەووەزیانە دەدات .

• لە کاری خێرخوازی-دا چاوبەرەوژێریی و خەجاڵەتی و خۆ بەکەم زانیین بۆ ئەو کەسانەی کە کۆمەکیان پێدەکرێت، دەبینرێت. لە کاری هەرەوەزی-دا ئەوانەی سەرەوە پوجەڵدەبنەوە، گیانی برایەتی و ڕۆحسووکی بەرهەم دەهێنێت و بەختەوەری و شادمانی بۆ بەشداربووان دەگەڕێنێتەوە بەوەی کە پشتئەستورن بە هێز و هاوکاری یەکدیی و مەترسی تەنیایی و بێ پارەیی و بێ هاودەمی دەڕەوێنێتەوە.

• خێرخوازی خەڵکانی خزمەتپێکراو دەکەنە وابەستە و تەنانەت ئەو تۆزە هێز و دەسەڵاتەش کە هەیانە، ئەوەشیان لێدەسێنرێتەوە و گیانی کەمبڕوایی و بێ هێزی و بڕواکردنە سەرکەسانی دیکە لە دەروونیاندا

چەکەرە دەکات. لە هەرەوەزییەکاندا ، کاری هەرەوەزییەکان تاك چالاك و دەستپێشخەر و خزمەتکاری کۆمۆنێتییەکەیە و دڵەڕاوکێ و دوودڵی لا دروست نابـێت لە کاتی ڕووودانی کارەساتە سروشتی و ناسروشتییەکاندا ، چونکە دەزانێت کە هێزێکی لەبن نەهاتوی ئاشکراو شاراوەی لە دەوروبەرە.

• هەرچی خێرخوازی و کاری خێرخوازیانە هەیە سەرەڕای ئەوەی کە کارەکانیان تەنها وەختییە ، گەورەترین خزمەتیش بە سیستەمەکە و خودی دەوڵەتەکانی دەکەن ، هەر بۆیەش دەبینیت کاتێك کە ڕوداوێك ڕوودەدا بە هەزارەها لە خەلکانی دەوڵەمەند و ملیۆنەهای دیکەی خەڵکانی ئاسایی کە دەکەونە ژێر ئەزموونی میدیاوە ، بە پەلە پارە وخواردن و پۆشاك و خواردنەوە و هەتد کۆدەکەنەوە وەکو یارمەتی و کۆمەك . یاخود ناو بەناو کۆمەك بۆ وڵاتانی بەناو هەژاری وەکو لە ئەفریقـاو شوێنەکـانی دیکـە، کۆدەکرێتــەوە ، کـە لــەم حـاڵەتەدا پاترۆنایزیان دەکەن و بە هەژار ناویاندەهێنن، ئەمە لە کاتێکدا هیچ وڵاتێك نییە لەم دونیایەدا گەر سامانەکانی بۆ خەڵکەکەی سەرف بکرێـت و یـاخود هەرەوەزیـانە کـاری لەسـەر بکرێـت ، بـە هـەژاری بمێنێتەوە. لە هەرەوەزییەکاندا ، خەڵکی بە رؤحێکی هۆشدارەوە دێتە پێشەوەو هۆکاری ئەساسی هەژاری و نەداریی لا ڕونە و پرسەکان لای ئەمـان زیـاتر دەبێتــە پرســێکی سیاسـی و لــە هەوڵــی فراوانکردنــی هەرەوەزییەکاندان لە ئاستێکی گەشەکردوی زیاتردا. ئەوە تێدەگەن کە ئەم جۆرە ژیانە خۆشترە و بە ئەزموون ترە .

• کاری خێرخوازی و خێرخوازییەکان لەسەر مانەوەی خاوەندارێتی تایبەتیی و بەرقەراربوونێتی ، هەر لەبەر ئەمەشە لە کردنی ئەو کارانەدا بە هیچ شێوەیەك نابـێت باسی ڕەگوڕیشەی پرسەکە بکەیت ، بۆچی ئەوەتی ئێمە هەین ئەسیوبیا و سۆمالیا و بەنگلادش و گەلێك وڵاتی دیکەش هەر بە هەژاری دەیانبینین و پێماندەوترێت کە ڕوداوی سروشتی وەك بوومەلەرزە لافاو بێ بارانی … هۆکارەکەیەتی نەك هۆکار و بنەماکانی سیاسی ، ئابوری یاخو د کۆمەڵایەتی. قسەکردن لەسەر ئەسڵی کێشەکان بقەیە. هەرەوەزییەکان دەقا و دەق بە پێچەوانەی ئەوانــەوە کـاردەکەن ، کـار لەسـەر خاوەنـدارێتی گشتـی دەکـەن ، کارکردنی بە جەماعی دەکەن، ئەمانەش هیچیان کاتیی نیین، بەڵکو دائیمییە. کارکردن بە جەماعی و ژیانی هەرەوەزیانە هیچ ج□رە دەرفەتێك بۆ هەژموونی گەورەی کارەساتە سروشتییەکان ناهێڵێتەوە ، هاوکاتیش کەمبوونی بەرهەم و بەرهەمهێنان ، هەرگیز هەڕەشە لە ژیانیان ناکات چونکە ئەوان بەو کارە دەستەگەلییەی کە دەیکەن دەتوانن ئەوەی کە دەیانەێت ، بە گوێرەی پێویستی خۆیان بەرهەمی بهـێنن .

• جۆرێك لە كاری خێرخوازی كار لەسەر ساخكردنەوەی كەرەسەو مەتیریاڵی زۆر جار ئێكسپایەریش، دەكات و كە ئەمەش قازانجێكی گەورە بۆ هەندێك لە كۆمپانییە گەورەكان دروستدەكات . واتە كۆمپانیاكان لە ڕودانی كارەساتەكان و لە ژیانی ئاسایشدا هەر قازانجدەكەن، كورد وتەنی " باران بێت ئاشیان دەگەڕێت و خۆشیان بێت جووتیان دەگەڕێت" . هەرچی هەرەوەزییەكان هەیە دەتوانن متمانەی ژیانیان بە تەواوی بكەنە سەر سروشت و كێڵگەكان كە هەرەوەزانە لە كشتیاریكردن و بەرهەمهێنانی خواردنی ئۆرگانیك (تەبیعی) كە زۆر تەندروستیانەیە. ئەو سروشتەی نەك هەر هەموو پێدایستییەكی خۆراكی و پۆشاكی ژیانی تیادایە و بواری چاندن و تۆوكردن و ناشتنیشی بۆ ڕەخساندوین ، بەلكو چارەسەری هەموو نەخۆشییەكانیشی تیادایە بە تایبەت لە وڵاتێكی وەكو كوردستانی ئێمەدا . بەكردنی ئەمەش بازاڕ- ئازاد لەو شوێنەدا تا ڕادەیەك گورزێك دەخوات.

• لە دەستە خێرخوازییەكان و ڕێكخراوە مەدەنییە ناحكومییكاندا بە ئاشكرا تەركیبی هیراشیانە و بیرۆكراسی كاركردنی بیرۆكراسیانە دەبینرێت و لەسەر ئەوە بناخەیە دروستبوون و كار دەكەن ، ئیدی لە هەر شوێنێكی ئەم جیهانەدا بێت. كاری هەرەوەزیانە و كۆمۆنێتی و تۆڕی هەرەوازییان، بە تەواوی پێچەوانەی ئەوانە و لە بنەما و بناخەی هیراشییەت / هەڕەمییەت دەدات، بە گرتنەبەری دیمۆكراسی ڕاستەوخۆ كە بە زمانی گوندنشینانی كۆن “بە مشاوەرە” كارەكان دەكرێت و ڕادەپەڕێنرێت، بەم شێوەیە هەرەوەزیی و كاری هەرەوەزییانە هیراشیەت و بیرۆكراسیەت هەڵدەتەكێنێت بە نەبوونی سەركردە و بنكردە و مودیر و كارمەند و كرێكار ، بە ڕێگانەدانی هاتنەخوارەووەی فرمان بۆ مشاوەری دەستەجەمعی، هەموو ئەمانە ڕەتدەكاتەوە و ئەو شێوازە لەتەك هەرەوەزیدا ناڕوات.